आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर

नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत माहिती २०२५

श्री. प्रकाश आबिटकर
माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण महाराष्ट्र राज्य

कॉलरा (पटकी) बद्दल माहिती

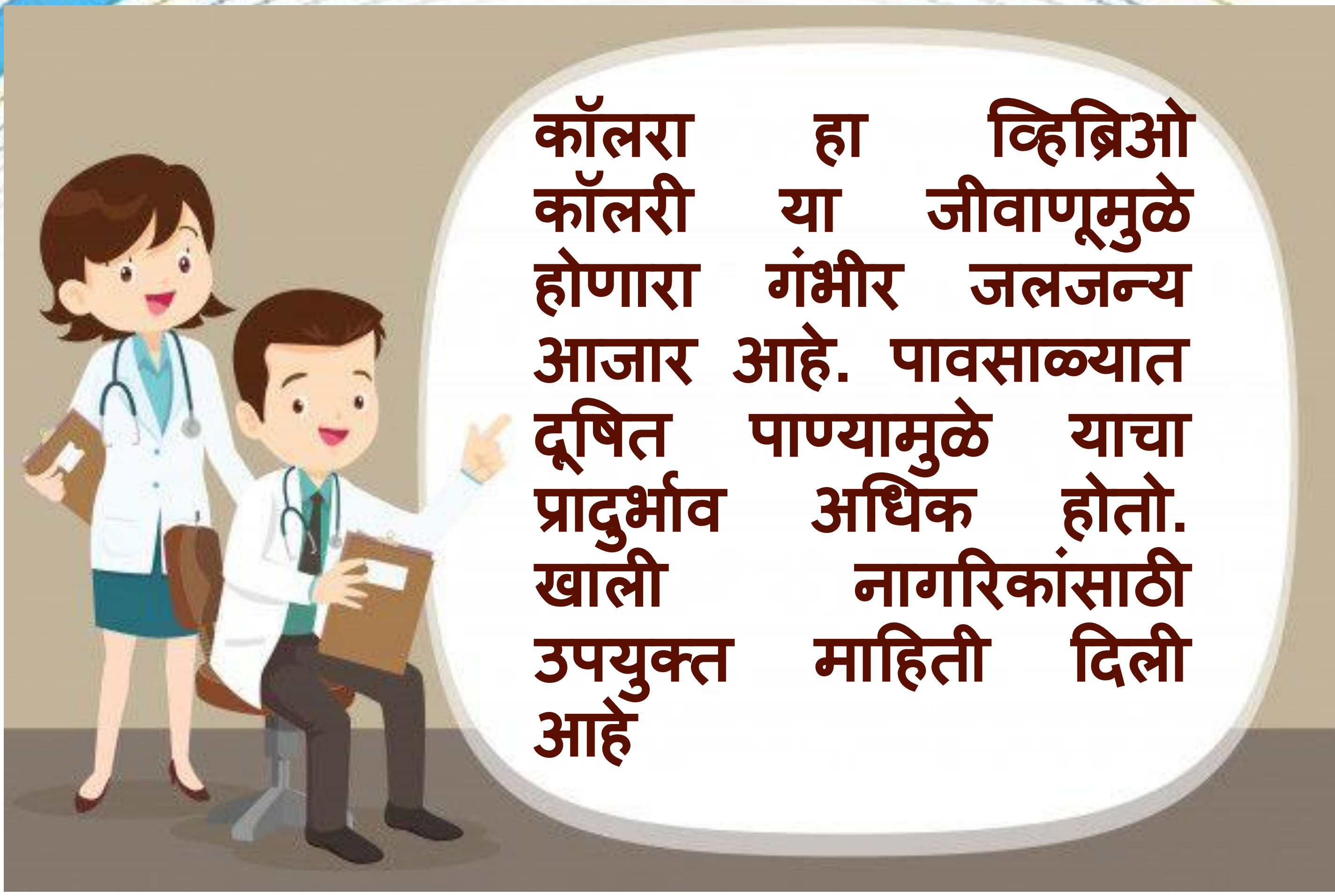

कॉलरा (पटकी) म्हणजे काय?

कॉलरा हा जीवाणूजन्य आजार आहे जो दूषित पाणी किंवा अन्नातून शरीरात प्रवेश करणाऱ्या व्हिब्रिओ कॉलरी जीवाणूमुळे होतो. याला पटकी असेही म्हणतात.

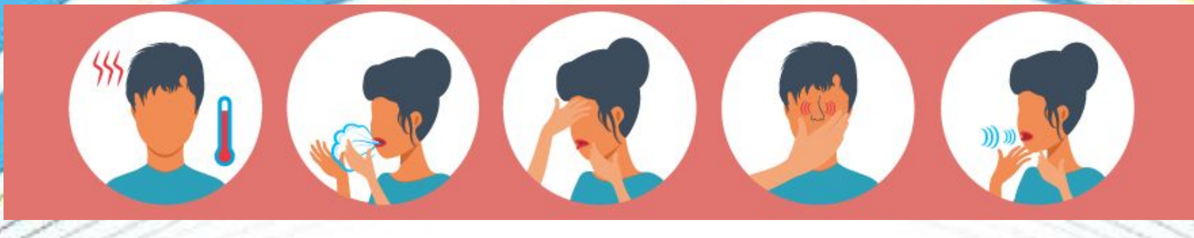

❓ लक्षणे कोणती असतात ?

उत्तर: - पाण्यासारखे तीव्र जुलाब
- मळमळ, उलट्या
- पोटात मुरडा मारून वेदना
- डिहायड्रेशन – तोंड कोरडे पडणे , लघवी कमी होणे, थकवा
- त्वचा कोरडी , डोळे आत गेलेले , रक्तदाब कमी होणे

❓ कॉलरा कसा पसरतो ?

उत्तर: - दूषित पाणी पिणे
- दूषित अन्न खाणे
- संक्रमित व्यक्तीच्या विष्ठेचा पाण्याशी संपर्क
- स्वच्छतेचा अभाव

❓ उपचार काय आहेत ?

उत्तर: - ORS (जलसंजीवनी) – शरीरातील पाणी आणि क्षार भरून काढण्यासाठी
- अँटीबायोटिक्स – जीवाणू नष्ट करण्यासाठी
- झिंक सप्लिमेंट – जुलाब कमी करण्यासाठी
- गंभीर स्थितीत – IV fluids आणि हॉस्पिटलायझेशन आवश्यक

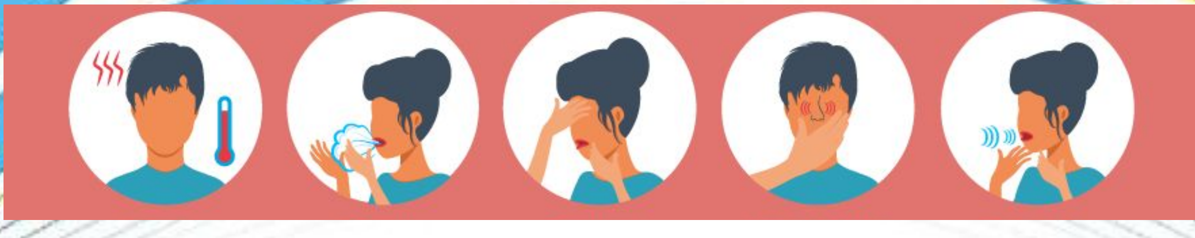

? **टाळण्यासाठी काय उपाय करावेत ?**

उत्तर: - उकळलेले किंवा फिल्टर केलेले पाणी प्या
- जेवणापूर्वी आणि शौचानंतर हात धुवा
- फळे-भाज्या स्वच्छ धुवा
- शिळे, अर्धवट शिजलेले अन्न टाळा
- घर आणि परिसर स्वच्छ ठेवा

? **कधी डॉक्टरांकडे जावे ?**

उत्तर: - वारंवार जुलाब आणि उलट्या होत असल्यास
- डिहायड्रेशनची लक्षणे दिसल्यास
- लहान मुले, वृद्ध, गर्भवती महिलांमध्ये लक्षणे आढळल्यास